

# SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VI.

No. 298

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle ANASCO 2322

U. T. 59 - 3667

Buenos Aires, 20 aprila 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO  
Argentino

TARIFA REDUCIDA  
FRANQUEO PAGADO  
Concesión 1551

## VELIKONOČNI PRAZNIKI...

Velikonočni prazniki...

Pomladanski dnevi toplega solnea in sladkega vonja dišečih rož. Bele trobentice so prve zazvonile himno preko vlažnih trat odkopnega snega. Na veje vrb so drzno splezale mačice ter se ogledovale odkod prihaja vaška otročad, da bo iz sočnega lubja izvilo piščali. Ptički veselo žvrgolijo preko polja in gozda. Potoki žuborijo v globokih strugah in se izliva njih pesem s šumenjem zelenih gozdov. Ob potokih ropotajo mlini. Iz gmajne se je začelo uriskanje pastirjev. Kmet pripravlja polje za novo setev.

Ne tukaj, tam daleč v naši domovini!

Dih pomladi se je razlil preko polja in travnikov, sili skozi okenca v hišo, kjer je marsikateremu osvežil obledelo lice...

Zmagal je Kristus ter je vstal od smrti.

Zmagala je narava ter se prebudila k novemu življenju...

Samo ljudstvo ni zmagalo. Otroci solnea sinovi in hčere narave, se ne radujejo v pomladanski sreči in veselju. Narodi vsega sveta so oboroženi do zob ter čakajo znamenja, znamenja v imenu tistega, ki je vstal od smrti ter premagal svet... da se poženejo v besno klanje.

Fašizem je poslan na svet od Boga, ne samo od katoliškega, temveč od Boga katerekoli veroizpovedi, da v njegovem imenu izvojuje zmago — zaslužnjenje delavnega ljudstva...

O slepota človeštva, kako strašno si udarjena!

Narodi živijo v iluziji, da imajo domovino. O, kako strašno so tudi v tem prevarani. Domovina je samo za bogatine in za tiste, ki so v njihovi službi, za vse druge je pa kakor je vzkliknil Ivan Cankar: "O domovina, ti si kakor vlačuga!"

In vendar imamo domovino!

Daleč po tuji zemlji nas je razmetala usoda. Prišli smo med tuje ljudi in glej spoznali smo se, saj smo si v trpljenju vsi bratje.

Tu ni prekipevajoče pomladi. Jesen je in narava se pripravlja k počitku. Trpkost je okolica in otožne so naše duše, rade bi pohitele solneč in sreči naproti...

Kakor ptice seljivke, ki se vračajo spomladi nazaj v rojstno gnezdece, tako tudi naše misli in želje hitijo nazaj v rojstni kraj.

Marsikatero dekle vidi v duhu okence svoje kamrice in po belem zidu slap ognjeno rdečih nageljinov. Pri spominu ji morda zarosi oko in rada bi jim zopet prilivala, četudi ne ve, zakaj in čemu... Nade so jo goljufale. Ni vžila sreče in ne ljubezni, tiste ljubezni kot jo je naznanjala prebujajoča se pomlad v njenih deviških prsah.

Marsikateri fant v tujini se spominja idile domače vasi. Rad bi se znašel v družbi domačih fantov in deklet. Zauriskal bi čez polje kot nekaj ko še ni poznal usode življenja tako prozorno ko sedaj... Marsikdo je morda ostal prevaran in ogoljufan, moralno in materjalno.

Ni vedel da lahko postane v tujini v vseh ozirih mamijo izkoriščevalcev.

Kristus je vstal od smrti, ali vera v zmago pravice in resnice umira med ljudstvom. Cerkev bi bila rada, da bi šel kelih ljudskih krivic mimo nje, pa ne bo šlo, ker verniki spoznavajo, da jim samo zato zidajo cerkve, da bi se v njih učili sleje pokorščine do predpostavljenih...

Verujmo v vstajenje Njega, četudi so izgledi še jako temni, kot je zapisal Ivan Cankar: "Kaj za to, če prihaja pomlad v viharju in povodnji! Iz te črne naplavine bo vzknila bujna rast! Trdna mora biti naša vera, da napoči zarja tistega dne, ko naša kultura ne bo več krizantema siromakova, temveč bogastvo bogatega".

## Nemčija se brani z vsemi silami

"Mi nismo zastopani v Ženevi in prav malo nas briga kaj misli o nas Družba narodov", je izjavila Nemčija, ki je videla, da so jo Francija, Italija in Anglija ter Rusija nekako blokirale.

Nemčija namerava energično protestirati proti zgoraj navedenemu političnemu trustu, ki se opravičeno boji, da se skrivajo za tem nameni, jo gospodarsko ukloniti. Za nemški fašizem bi vtegnilo biti usodepolno, če bi se jo gospodarsko odrinilo, ker se že itak bori z vsemi silami proti slabim ekonomskim razmeram, ki vladajo po vsej deželi in se je bati, da bo nemško ljudstvo strmoglavilo Hitlerja kot mu je slepo pripomoglo do vlade.

Ves nemški fašistični tisk je pognal kot na povelje vik in krik ter na različne načine komentira svoje stališče.

Dnevnik "Boersen Zeitung" pravi, da Nemci nimajo še tako trde kože kakor povodnji konj ter da imajo tudi oni delikaten čut časti in da znajo prav tako hitro reagirati na psovke kakor francoz, italijan ali anglež.

Med Francijo in Rusijo je prišlo do popolnega vojaškega sporazuma in bo tozadevna pogodba podpisana ob priliki ko bo Laval obiskal Moskvo, to bo prve dni maja. Ob tej priliki bo Laval obiskal tudi Varšavo kjer bo dognal koliko so medtem časom pridobili Nemci ko je on odšel, saj temu kot je našim čitateljem znano, še ni dolgo. Poljska je bila pač v svoji zunanji politiki vedno neiskrena in je držala s tistim, ki je več plačal, četudi na škodo svojega naroda.

Za 10 maja bo pa balkanska zveza sklicala zborovanje v Bukarešt, kjer imajo namen razpravljati o trgovini na Sredozemskem morju, med Francijo, Italijo, Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo in obenem se bodo pomenili tudi o teroristih, ki kot je znano, jih vsaka država pro-težira na škodo druge.

## Pisatelj izgnan

Kantonska vlada je izgnala iz mesta Ženeva svetovno znanega pisatelja Henrija Barbusse, ki je avtor tudi med Slovenci znane knjige Ogenj. Barbusse je imel namen obdržati veliko protivojno zborovanje v Ženevi.

## Odmevi iz konference v Stresi

Konferenca v Stresi, čeprav ni potekla ravno brez težkoč, vendar ni privedla do krize, ampak posledice so se pokazale na zasedanju družbe narodov, in sicer, ko so zastopniki manjših držav izjavili, da se nikakor ne strinjajo z postopanjem velesil, češ, da postopanje istih ni korektno, ko hočejo same razpravljati in celo reševati probleme, ki se tičejo vseh in tembolj držav, katere niso bile zastopane na Isoli Belli.

Na čelu tem nezadovoljnežem stoji poljski zunanji minister polkovnik Beck, kateri zahteva, da se Poljska smatra za velesilo ter se zoperstavlja resoluciji, katera obdolžuje nemško oboroževanje, ker ako se hoče določiti kako se bode v bodoče postopal proti kršiteljem mednarodnih pogodb se stem meri na Poljsko in strelja na Nemčijo, ozirajoč se na izjavo njegove vlade glede narodnih manjšin.

Romunski zunanji minister Titulescu je dvignil velik krik med ministri male antante in balkanske zveze, kateri se nahajajo v Ženevi, ter se dogovoril z njimi glede skupnega postopanja v tej zadevi in sicer na podlagi izjav francoskega ministra Laval kateri skuša pomiriti duhove.

Turški zunanji minister je izjavil, da njegova vlada namerava utrditi in militarizirati Dardanele in s tem prekršiti Saint Germainsko pogodbo.

Tudi se zatrjuje, da delegati južnoamerikanskih držav, se zoperstavlja obdolžitvi Nemčije, češ da vse kar se ukrene sedaj, kakor tudi v bodoče proti kršiteljem mednarodnih pogodb je strogo evropskega značaja.

## Tudi Španija bo povišala vojaško moč na morju

Španski minister za vojno mornarico je izjavil, da mora tudi Španija povečati vojno brodogradnjo in sicer radi tega ker tako delajo vse druge države in španska zgodovina da je toliko slavna, da tudi sedaj ne bo zaostajala za drugimi.

V ta namen se je enkrat določilo 56 milijonov pesetas, ki pa se bo svota povišala na 106 milijonov pesetas. S tem ima namen španska vlada zmanjšati brezposelnost.

Če se na ta način res pobija brezposelnost, pomislite čitatelji sami.

## Razgovori avstrijskega ministra v Ženevi

V merodajnih krogih se zagotavlja, da po razgovorih avstrijskega zunanjega ministra Berger-Waldeneg z zunanjim ministrom Anglije, Simonom, s francoskim, Lavalom in italijanskim, Aloisijem, je tik pred zaključitvijo enakega sporazuma podonavskega pakta o katerem se je pred kratkim razpravljalo na zborovanju v Stresi.

Tehniki raznih delegacij pripravljajo načrt za sporazum, katerega naj bi se odobrilo na prihodnjem zborovanju v Rimu.

Sporazum vključuje pakt nenapadanja in medsebojne pomoči.

Vršili so se tudi razgovori med italijanskim zastopnikom Aloisijem in zastopniki balkanske zveze o nameravanem sredozemskem sporazumu, ki kot že na drugem mestu poročamo, bi ga podpisale, Francija, Italija, Jugoslavija, Grška in Turčija. Ta sporazum bi ščitil predvsem zadnji dve državi, ki nista vključeni v podonavskem paktu.

## Še vedno se prevažajo čete v Afriko

Iz neapeljskega pristanišča bo te dni odrinil proti Afriki parnik "Cesare Battisti", na katerem je bilo naloženih 700 ton vojnega materijala, ki je namenjen za vojaške operacije v Abesiniji. Z istim parnikom se je odpeljalo več oddelkov pehote.

Vsa prizadevanja, da bi se prišlo do sporazuma med Italijo in Abesinijo, niso dovedla do nikakega uspeha.

Kot je danes gospodarski in politični položaj italijanskega fašizma, je nujna potreba zavojevanje in podjarmljenje drugih narodov, da si na ta način zagotovi nekak izhod iz kritičnega položaja v katerem se nahaja.

## Okrog družbe narodov

Svet družbe narodov, ki je bil sklican, da končno veljavno odobri resolucijo francoskega zunanjega ministra Lavalja o oboroževanju Nemčije, je včeraj odobril ta predlog.

Proti oboroževanju Nemčije so glasovale sledeče države: Argentinijska, Chile, Mehiko, Španija, Turčija, Italija, Francija, Anglija, Rusija, Poljska, Čehoslovaška, Avstralija in Portugalska. Danska se ni odzvala glasovanju.

Ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov je v svojem govoru obtožil Nemčijo, da zasleduje osvojevalne cilje. Vse države, ki ljubijo mir imajo pravico da se oborožijo ker le na ta način si zamorejo zavarovati svoje meje in koristi.

## Novi protinemški napadi v takozvanem poljskem "koredorju"

Večina poljakov ki bivajo v takozvanem poljskem "koredorju", nadaljuje svoje protinemške napade. Pri tem poslu se posebno odlikujejo poljski Sokoli.

Kot poročajo, pustošijo hiše nemškega prebivalstva brez, da bi jih oblastva ovirala.

To je ponovna kršitev narodnih manjšin, ki naj prihaja odkrogarkoli in protikomurkoli je zločin.

## Panait Istrati

V torek 16. t. m. je umrl v Bukarešti v Rumuniji v starosti 51 let svetovnoznani pisatelj Panait Istrati.

Rodil se je v Braili 11 avgusta 1884. Ko je imel 17 let je začel vandrati po svetu ter je opravljal različna dela.

V letu 1923 je izdal prvo knjigo, ki je imela velikanski odmev med čitatelji.

Pred leti je obiskal Rusijo. Po povratku je napisal knjigo "Rusija razgaljena" v koji prikazuje svoje naziranje o Sovjetih.

## BOLGARSKA VLADA Odstopila

Bolgarska vlada, ki ni dolgo tega ko je bila setavljena je v celoti odstopila.

Nova vlada bo sestavljena iz generalov in civilov in bo imela fašistični značaj.

Nova vlada je pripravila velikanski načrt za javna dela. To je ze znana potegavščina za nedno ljudstvo, ker tisto kot napovedujejo se navadno nikoli ne zgodi ali pa v zelo skrčeni meri.

Washington. — Mandžurska vlada je pričela izrivati severoameriški kapital in so se vsled tega Združene države poslale protestno noto Japonski, čes, da hoče Mandžurija popoln monopol na petrolejskimi vreleci na svojem ozemlju. Japonska pravi, da v tej zadevi nemore ničesar ukreniti.

## AVSTRIJA

Dunaj. — Pred dunajsko asiško poroto se je končal proces proti voditeljem socialistične organizacije "Schutzbund", obdolženi izdajalstva ob priliki februarske revolte leta 1934.

Komandant Effler vodja generalnega štaba Schutzbunda je bil obsojen na 18 let ječe.

Proces je trajal 15 dni, obsojenih je bilo 21 voditeljev, obsojeni so od enega do 18 let prisiljenega dela.

## V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,  
lepo sliko v harvah  
Odrpto tudi ob nedeljah.

F. Quiroga 1275 DOCK SUD  
Atelje MARKO RADALJ

Predno se odločite katerega Vaših poklicati iz domovine, ali nameravate sami odpotovati v rojstni kraj, obrnite se na

## Informacijski urad

### Slovenskega Tednika

kjer boste dobili vsa potrebna pojasnila, da ne boste plačevali kakih nepotrebnih stroškov, kakor se navadno dogaja.

Tudi v drugih kakoršnihkoli zadevah, bodisi poškodbe na delu, posredovanja, prošnje, itd., obrnite se s zaupanjem do nas, ki Vam bomo šli na roke kolikor bo v naši moči.

Obiščite nas od 5.30 do 7 ure zvečer, ali pa nam pišite.

## Mestna Kronika

### GALIFFI-JA SO DEPORTIRALI

V torek zvečer so oblasti javne varnosti vkrcale na parnik Conte Grande, zloglasnega Juan Galiffi-ja (Don Chicho Grande), kateri je kot je še našim čitateljem gotovo v spominu skoro glavno vlogo imel pri ugrabitvi 24 letnega Ayerza, sina enega največjih bogatašev v Argentini. Ker je kot "maffioso" zelo nevaren za človeško družbo so ga deportirali s čimer je enkrat za vselej zabrisan mučen spomin na dotični dogodek.

### ŽALOSTEN ZAKLJUČEK LJUBAVNEGA RAZMERJA

V ulici Carlos Calvo 1449 je živela 22 letna Ilda M. Keisner, ki se je pred dobrima dvema mesecema seznanila z 24 letnim Ramonom Jimenez, s katerim je začela ljubimkovati. Bodisi pa, da se njiju značaja nista strinjala, bodisi, da se je med njima dogodil incident, ki ga nista mogla prebaviti — je pred kakimi petnajstimi dnevi Ilda Ramonu ljubezen odpovedala ter se je, da bo imela pred njim mir, preselila v omenjeno hišo.

Po izpovedi nekaterih prič se je v torek zjutraj pojavil pred vrati hiše Jimenez in povprašal po stanovanju Ilde, ko so mu pokazali sobo v kateri je stanovala je takoj vstopil, kjer jo je našel še v postelji. Nedvomno se je med njima vnel hud prepir, pri katerem je Ilda vstrajala pri svoji odločitvi, da noče o njem nič več vedeti, to je Ramona tako razburilo, da je potegnil iz žepa samokres in sprožil medtem ko je hotela zbežati iz sobe en strel proti njej, ki je pa ni zadel nakar je sprožil še enega ter jo lahko ranil v glavo. Videvši, da leži na tleh kakor mrtva je obrnil orožje proti sebi in si pogljal kroglo v glavo. Na odmev detonacij so prihiteli ljudje in policija, ki je oba spravila v bolnišnico, kjer je Ramon vzlje brezuspešnim poizkusom zdravnikov, da ga ohranijo pri življenju, umrl v sredo ponoči brez, da bi se prej kaj zavedel. Kar se Ilde tiče ima le majhno rano na glavi in je upati, da bo že lahko kmalu ostavila posteljo.

\*\*\*

V ulici Cucha Cucha 115 je živel 35 leten Hector Pereyra, kateri je imel ljubavno razmerje z 24 letno poročeno Mercedes G. Capde...

# BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

25 DE MAYO 149-59

PREDSTAVNIK ZA CELO JUŽNO AMERIKO:

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE

POŠTANSKE ŠTEDIONICE

ZADRUŽNE GOSPODARSKE BANKE

BANCO DI ROMA - GENOVA

POŠLJITE VAŠA DENARNA NAKAZILA V STARI KRAJ, SAMO TEM SIGURNIM POTOM.

Brzjavno

Z avijonom

Z pošto

Naše uradne ure: od 8½ do 7 zvečer; ob sobotah do 12½.

SIGURNOST!

BRZINA!

USLUŽNOST!

POVERJENJE!

ville. Omenjena ženska je pogosto obiskovala Hektorja v hiši kjer je stanoval, enako je prišla tudi v sredo zvečer in ostala pri njem do skoro ene popolnoči ko je nenadoma prišla iz sobe in zbudila hčerko oskrbnika hiše rekoč, da se je ravnokar zgodila v sobi teška nesreča. V resnici so našli v sobi v mlaki krvi ležečega Hektorja brez zavesti zraven njega je pa ležal precej velik in oster nož. Sostanovaleci so ga nemudoma prepeljali v bolnišnico kjer je izdihnil skoro nato ko so do tja prispeli. Ravnateljstvo bolnišnice je obvestilo policijo, ki je začela vršiti tozadevno preiskavo in aretirala Mercedes, ki je medtem pobegla iz hiše kjer se je dogodek izvršil na svoj dom. Pri zasliševanju je izjavila, da sta se s Hektorjem igrala in z omenjenem nožem, ki ga je ona imela v rokah šalila, da pa ji ga je on hotel vzeti, ker sta pa oba delala moč se je nož zasukal in se zasadil njemu v telo, nakar se je zgrudil v mlaki krvi. Oblasti so jo pridržale v zaporu.

#### NAPADENA V SPANJU

V sredo ponoči so trije neznanec izvršili v ulici Guemez 4228 drzen napad v tam nahajajoči se krojačnici, last 42 letnega F. Castro. Omenjenega dne se je Castro prib. ob 11 h. v družbi R. Iglesias, ki pri njem stanuje podal k počitku. Malo po dveh zjutraj pa ga je nenadoma zbudil iz spanja neki šum, ki je prihajal od vrat delovne sobe, ki se nahaja zraven spalnice, ker se mu je zdelo sumljivo je zaklical na glas, da kdo je, pa ni dobil odgovora; skoro nato so pa naenkrat vdrli v sobo trije neznanec z revolverji v rokah in z avnadim klikom roke kvišku prisili oba prestrašena moška, da sta ostala v miru. Iglesias se je vdano predal v svojo usodo, ne pa tako Castro, ki se jim je uprl in se z njimi spravil v tepeško, toda oni niso poznali nobene šale ter so mu z kopiti revolverjev zadali par občutnih udarcev po glavi tako, da je namah ostal ves krvaveč. Da bi jih še nadalje ne motila so raztrgali rjuhe Castrove postelje in jima povezali roke in noge na pomoč, nato so se spravili na delo, vzeli Carter jima zamašili usta, da bi ne mogla klicati stru kakor tudi Iglesias žepno ure in nekaj denarja, ki sta ga slučajno imela v žepnih hlačah, ko so tu že opravili so se podali v krojačevo delavnico kjer so vzeli dva kosa sukna in dva nova jopiča, kar so vse skupaj zavili in odšli iz hiše ter stopili v avto, ki ki jih je zunaj čakal in izginili v temno noč. Z velikim trdom se je po dolgem času posrečilo. Iglesias se oprostiti ovez nakar je še tovariša rešil iz mučnega položaja. Skupno sta stekla na ulico kjer sta povedala bližnjemu stražniku kaj se jima je zgodilo. Stražnik je odpravil ranjenega Castro v bolnišnico in zadevo javil svojim predstojnikom, ki sedaj vršijo tozadevno preiskavo ter je upati, da se bo po nekaterih sledovih, ki so jih napadaleci pustili in po opisu, ki sta ga dala napadena, skoro posrečilo jih prijati.

Naznanjam cenjenim rojakom in rojakinjam, da sem otvoril lastno delavnico za popraviljanje vsakovrstnih ur.

Toplo se priporoča vsem

**Vladimir Gomišček**

Ulica TRIUNVIRATO 1467 zraven Do-rrego, Chacarita, Buenos Aires.

## SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

AÑASCO 2322

BUENOS AIRES

# Vabi

na

# Veliko prireditev

ki se bo vršila

na **BELO NEDELJO 28 aprila t.l.**

## Vspored

1. V. Vodopivec: "Ves dan je pri oknu", mešan zbor S.P.D. I.
2. Sach: "Večer na morju" moški zbor S.P.D. I.
3. Laherner: "Planine" moški zbor P.D.V.D.
4. Nedved: "Blagost", moški zbor P.D.V.D.
5. Svetek: "Pod noč" moški zbor S.P.D. I.
6. F. T.: "Dekle med rožami", moški zbor S.P.D. I.
7. "VRTINEC", drama v treh dejanjih, spisal Janez Žagar.

Po končanem vzporedu prosta zabava in ples

Svira tipična orkestra **PANCHITO**

Začetek točno ob 16 uri

Vse prijatelje kulturnega napredka vabimo, da se v obilnem številu udele žijo

ODBOR

## DRUŠTVENE VESTI

### PEVCI IN PEVKE

Jutri pred pevskimi vajami, se vrši pevski sestanek. Pridite vsi ker se imamo važne reči za porazgovoriti.

### RADIO URA

Jutri bo pel zbor Slovenskega prosvetnega društva na L. S. 10, Radio Callao med uro 10.30 do 11. dopoldan. Program se bo sproti objavljaval v slovenskem in španskem jeziku.

### BI RADI OD BLIŽJE VIDELI IN SLISALI

naše radio pevce. Pridite v nedeljo 28 aprila na veliko prireditev Slovenskega prosvetnega društva, ki se bo vršila v dvorani "XX Settembre" v ulici Alsina 2832 točno ob 4 uri popoldne.

### SLOVENSKI TEDNIK NA OGLED

Mnogim smo poslali Slovenski tednik na ogled. Komur list ugaja in bi si ga želel naročiti naj nam sporoči pismeno ali pa telefonično, ker če kdo ravno nima denarja pri roki, list pa bi rad čital, bomo nekoliko počakali.

## VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

# Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bm. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih CENAH.

## VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali. Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

Lombardi 11181

## DOMAČE VESTI

## SAMO ŠE DVAKRAT

bomo poslali list tistim ki doslej se niso poravnali zapadle naročnine. Teh je seveda vedno manj, vendar rojaki in rojakinje, neodlašajte prav do zadnjega ker s točnostjo koristite sebi in naši upravi.

## PRVA SLOVENSKA TVRDKA

je krojačnica in trgovina Mozetič v ulici Osorio 5025, na Paternalu, ki bo jutri med našim petjem delala propagande za svojo obrt. Krojačnica Mozetič je res prvovrstna in poceni o čemer naj se naši rojaki sami prepričajo.

## SLOVENSKI TRGOVCI IN OBRITNIKI

Kdor bi želel potem radia med slovenskim petjem delati reklamo za svojo obrt, naj pride po potrebne informacije na uredništvo Slovenskega tednika.

Ne pozabite, da je reklama velikega pomena za vsako trgovino.

## PODJETNOST

Naš rojak Ivan Ribičič je otvoril pri vhodu podzemeljske zeleznice v ulici Florida 315 prodajalno ženskih in moških nogovic ter drugih podobnih potrebščin. Priporočamo ga vsem ter mu želimo mnogo uspeha.

## ŠTORKLJA

Štorklja je obiskala družino Lojzeta Volčič in njegovo ženo Leopoldino Volčič ter ju je obdarila srčkano punčko. Mati in dete se počutita v najboljšem zdravju.

K prirastku v družini čestitamo.

## IZ UREDNIŠTVA

"Mala pošta" bo zopet pričela svoj obrat, samo ne podvodstvom urednika, ker od takrat ko ga je tista presneta punca javno imenovala z njegovim imenom, kar je gotovo našim čitateljem še v spominu, je padel v nemilost, uredniki namreč, pri uredniškem odboru, čes, da za enega urednika ne gre, da bi ga babe po listu vlačile. Samo zato vidite je bila mala pošta vkinjena in čakajo te vrste dopisi "odrešenja".

Paula G. Vzeli na znanje. Anton Stular: Take zadrege prav radi oprostimo Vam, kakor tudi vsem drugim. Pozdrav. Paula Čičigoj. Srčna hvala za pozdrave. Enako Vam tudi mi želimo vesele praznike tam v prestolici sosedne republike. Vaši prošnji bomo na uslugo. Pozdrav. Štefan Božič: Naročnino prejeli. Hvala.

## NAROČNIKI IN NAROČNICE

Opozorite rojake in rojakinje na prelepo povest Feodoro. Kdor bi zelel citati povest od kraja, imamo se nekaj številčk na razpolago.

## PRODA SE

Fotografičen aparat znamke "Kodak" še ne rabljen, se proda za polovično ceno. Kogar zanima si ga lahko ogleda v našem uredništvu vsak dan od 5—8.

## HIMEN

Pred kratkim sta se poročila Šuligaj Rudolf in Kati Kavčič, oba tudi zvesta aročnika Slovenskega tednika.

Bilo srečno!

## DOPIŠOVANJE

Liber:

## Vloga Argentiniije v Bolivijansko-Paraguajski vojni

V Washingtonu deluje takozvana neutralna komisija. V Ženevi predstavniki južnoameriških držav, pod neposrednim vodstvom Anglije in Francije, iščejo kako bi "rešili" ta spor. Države, ki tvorijo A.B.C., (Argentiniija, Brazilija in Chile) in Perú so intervenirale, da bi se prišlo do miru. Dejansko pa je stvar drugačna, kajti velekapitalisti vseh omenjenih držav imajo direktno prste vmes v chakovskem sporu ter si delajo pri tem lepe dobičke. Danes pa že vsi vemo, da svet vladajo tisti, ki imajo denar.

Argentiniija je navezana na angleške interese v boju proti gospodarskim interesom družbe Standard Oil v Boliviji. Veliki zemljeposestniki ter industrijaleci dežele, kakor tudi nekateri bančni zavodi (Bco. de la Nación, Bco. el Hogar Argentino itd.) imajo denarne investicije v Paraguayu. Zategadelj je razvidno, da posredovanje Argentiniije ni samo delo imperialističnih sil, temveč tudi delo, da se očuva svoje lastne koristi.

Argentiniija ima v Paraguayu vojaško misijo, pošilja tja častnike i avijatičarje, vzdržuje strogo nadzorstvo nad generalnim štabom paraguayske vojske. Inozemske tvrdke kakor tudi "nacionalne", n. pr. Ford Siemens, Schuckert, Lutz y Ferrando, General motors; družba Mihanovič, kovinarska in tekstilna podjetja, nekatere klavnice (frigorifiki), državne tovarne orožja v Cordobi in Arsenal v Bs. Airesu, delajo nepretrgano za paraguaysko armado.

Vsa razna prizadevanja treznejših državnikov za dosego pomirjenja v Chacu niso imela nikakega praktičnega uspeha. Tudi Argentiniija gradi nove ceste na Sever, ki so vojaškega značaja, ima namen povečati vojno obrambo ter nakup 24 topov tipo Schneider, povečanje letalske baze Los Tamarindos (Mendoza), povišanje vojnega proračuna itd. So vsi predznaki, da čimveč tujega kapitala se bo zaneslo na Južni Ameriški kontinent temprej

se bodo pričeli njih nenasitni interesi križati in bo tudi Argentiniija zapletena v vojno za enake koristi kot sta Bolivija in Paraguay.

Upajmo, da bodo resnični argentinski rodoljubi storili vse, da na njenih tleh ne bo prišlo do podobnega konflikta kakor v Chacu, ker le v tem je bodočnost argentinskega ljudstva kakor tudi izseljeništvu, ki je prišlo sem iskati blagostanja ter poštenega dela, zagotovljena.

Konec.

## Za I. Vseslovenski izseljenski kongres v Ljubljani

Pod pokroviteljstvom Rafaelove družbe, edinega društva, ki se bavi z izseljeniškim vprašanjem v domovini, se bo vršil letos 1. julija prvi izseljeniški kongres pri katerem bodo prisostvovali odposlanci izseljencev skoroda iz celega sveta, povabljeni od gori imenovane ustanove. Ista ustanova v svojem glasilu opozarja tudi celokupno izseljeništvu, naj se, če ne drugače pismenim potom naslovi na ta kongres, spomenice, v katerih naj bodo izražane želje in prošnje izseljeništvu na domovino, katere se bodo na tem kongresu proučavale in zainteresiralo javnost in oblasti, da se jih bodo po mogočnosti ugodno rešilo.

V svrhu enotnega nastopa sta naša društva SPD. I. in Tabor na skupnem sestanku minulo nedeljo sestavila obrazek ene spomenice za izseljenski kongres. Ker se je uvidelo koristnost poslati spomenico v ime celokupnega slovenskega izseljeništvu Južne Amerike se je izbral izvedniški odbor, ki je prevzel nalogo stopiti v stike z vsemi društvi ter jih zainteresirati za to spomenico, katerima društvi ma je bil poslan en prepis sprjete spomenice na gori omenjenem sestanku s prošnjo, da se spomenico odobri ali pa dostavi kake nove predloge.

Ta pripravljalni odbor po dobljenih odgovorih bo sestavil definitivno spomenico, katero bo predložil na javnem shodu dne 12. maja t. l. izseljeništvu v odobritev.

Prostor in uro tega shoda se bo pravočasno naznanilo.

Prip. odbor.

## BANCO ARGENTINO

DE AHORRO Y EDIFICACIONES

## Prodaja vozne listke za Jugoslavijo in Italijo

ter iz teh držav v Južno Ameriko za vse parnike in po najbolj ugodni tržni ceni ter daje v to svrhu hitre in liberalne kredite brez poviška kupne cene. Izvršuje hitro, solidno in varno ter po najbolj ugodnih tečajih.

DENARNA NAKAZILA . . . . .

Sprejema VLOGE NA HRANILNE KNJIZICE

Vprašajte za pojasnila ustmeno ali pismeno pri banki-prijatelju, vedno le v Vašem jeziku. Oddelek je v spretnih rokah Vaših izvežbanih rojakov.

## BANCO ARGENTINO

DE AHORRO Y EDIFICACIONES

Corrientes 562

Buenos Aires

Corrientes 562

# Utrinki iz naše nove domovine

Prostoslav Savinjski:

## V BOTANIČNEM VRTU

(Nadaljevanje)

Dneve in noči bi človek lahko posedal v tem vrtu! nbrez prenehanja bi mu izluščil novih čarov. Blagor njim, (ali se tega zavedajo?) ki v njem stalno prebivajo, kajti tu imamo stavbo za ravnateljstvo, muzej, sušilnico za herbarije, prezimovalnice, glavno ulico, rimski vrt, vrt Louis XV. bajer, industrijske ter zdravilne rastline, šola za rastlinoznanstvo, Francoz Monsieur Thays je imel presrečno roko, da je na razmeroma ozkem prostoru združil floro vsega sveta. Niti saharskih palm ni pozabil. Kaj čudna, da je rabil za ureditev tega edinstvenega vrta celih 16 let! Posebno pa mu mora biti hvaležna Argentina, da je vse združil kar rase in evete v njenih mejah. Najbolj sentimentalne so se mi zdele povodne rastline, ki jih predstavlja silno redka "Victoria regia" pač najkrajša svoje vrste.

\*\*

"Ombú" je sveto drevo Argentinecev. Na lagodni klopi v njega senci sedim omamljen vseh teh utiskov. Ombú-a najdemo v vseh argentinskih pripovedkah in gaučovskih pesmih; on je pravi simbol argentinske pampe. Njegovo deblo, ki ga 5 mož komaj obseže, njegova viso-

čina, ki presega vsak vaški zvonik, ga je napravila ljubljencem argentinskega kmetovalca, blo pa zatočišče proti vetru. Prebivalec kampa ker mu gosto vejevje nudi senco, obsežno dega je vzljubil tako iskreno kot svojega konja, svoj "poncho" (neke vrste zgornje suknje), ter svoj "rebenque" (neke vrste bič). V njegovi senci so si "gauchos" pripovedovali svoje doživljaje od rodu do rodu, v njegovi senci je donela gitara ter se je rodil tipični argentinski "tango".

Dejstvo, da so mnogi brezvestni trgovci ombú-jevo listje mešali med yerba-mate — kar je povzročalo neredka želodčna obolenja — je dalo temu drevesu glas škodljivosti. Njegova domovina je južna Amerika posebno pa argentinske pokrajine Tucumán in Corrientes. Od tam so ga prenesli v druge provincije, da bodi ranhom (kolibam) stražnik v samoti. Poljedelec ga je izvolil za zaščitnika proti solncu, dežju in vetru.

Njegova skorja je debela in mehka, njegov les luknjičast kot goba. Listi so eliptični in evetje mu visi v dolgih grozdih. Raste posamezno, ne da sadeža, njegov luknjičast les je neporaben v mizarstvu, še manj pa kot gorivo, ker sploh ne gorí. Prezanimivo je, da botaniki ne smatrajo ombu-a za drevo, marveč za ogromno rastlino. Vzlic ogromnemu obsegu debela,

vzlic koreninam, ki se razširijo na 5—6 metrov, vzlic temu da ga opevajo vse argentinske narodne pesmi ter, da se je v njega senci odigral dobršen del argentinske zgodovine je le ogromna rastlina s košato krono!

\*\*

Po drobnem pesku prikrevsa sključen čuvaj, invalid iz paraguayske vojne ter prisede na klop. Ko sva že nekaj časa kramljala, mi za-



## Kojačnica in trgovina MOZETIČ

Vam nudi naizbero, češko in angleško blago kakor tudi od tukaj za obleke in površnike.

Velike zaloge zimskega perila za moške po konkurenčnih cenah

Rojakom se priporoča

Sebastjan Mozetič

5019 — OSORIO — 5025

BUENOS AIRES

(PATERNAL)

## FEODORA

— Moraš iti, ali pa se bom sam usmrtil s tem lemečem, — vzkligne Vladimir in se hitro skloni, pobere meč in si postavi konico na prsa. — Žrtev, ki jo misliš doprinesiti, bi bila prevelika. Tvojo ljubezen sicer lahko sprejemem kot dar iz nebes, toda svoje časti ne smeš radi mene žrtvovati!

— Vladimir, ljubim te, — tvoja sem in če te sedaj zapuščam, storim to le zato, da te bom lahko rešila. Zbogom moja ljubezen!

Te besede je zašepetala Feodora mlademu častniku na uho. Nato je odhitela po hodniku, pri čemer se je Pleve in Fanarin nista upala ovirati. Trenutek pozneje je bil Vladimir obkoljen od straže. Dvorni služabniki so se prerivali po hodniku, cela zimska palača je odmevala od zamolklega hrupa.

— Poročnik Vladimir Borotin, — vzkligne Pleve z zapovedujočim glasom; ob katerem je takoj nastala svečana tišina. — Vi ste moj jetnik! Uklenite ga in ga odvedite v Petro-pavlovsko trdnjavo!

Vzklík groze se je izvil iz prsi mladega častnika, ko je slišal imenovati Petro-pavlovsko trdnjavo.

Pred njegovimi duševnimi očmi se je pojavila najstrašnejša ruska ječa, mučilnica, ki ji ni bilo enake. V strahovito globino Petro-pavlovške trdnjave ga nameravajo vreči, ah, vedel je, da ne bo nikoli več videl solnčne svetlobe. Kajti kdor prestopi enkrat prag Petro-pavlovške trdnjave, ta grob živih ljudi, se nikdar več ne vrne med obljudeni svet. Obupanost, blaznost, smrt, to je njegova usoda!

— Zbogom, krasna, vroče ljubljena deklica, — zapleče Vladimir, medtem ko so mu surovi vojaki potegnili roke na hrbet in jih zvezali, — zbogom, nikoli te ne bom več videl. Toda ljubezen do tebe me bo spremljala v grob!

— Odvedite ga, — spravite ga v trdnjavo, — ukazal je Pleve — in kdor se drzne spregovoriti le besedo z jetnikom, ga bo doletela ista usoda. Nemi morate biti, ko izvršujete povelja Pleveja, nemi in pokorni. Ti pa, poročnik Borotin, premišluj v podzemni ječi Petro-pavlovške trdnjave o tem, kako se meni, najmočnejšemu človeku v Rusiji ne sme nekaznovano klnjeovati, — haha, le lomi z rokama, jokaj in želi si rešitve in svoj nekdanji položaj, — kliči belo gospo iz

Petro-pavlovške trdnjave, morda se ji bo posrečilo odstraniti ključavnico na vratih tvoje ječe in te popeljati v zlato svobodo. Toda bojim se, da te bo le še enkrat lahko videla in sicer takrat, ko boš ležal pred njo kot mrtvec, kot okostnjak, posušen v svoji mladosti, ko boš že postal "častiljivi" starček!

— Klial jo bom, — odvrne Vladimir, ko so ga surovi vojaki hoteli odpeljati. — Ne dvomi, petrograjski krvolok! Klial jo bom, belo gospo, ker jaz edini vem, koliko sreče in ljubezni tiči pod njeno belo tančico. Klial jo bom in ona ter vsemogočni Bog v nebesih mi bosta pomagala, če tudi misliš ti, da moram nedolžen in pošten do svojega zadnjega diha, umreti!

### 3. POGlavJE

#### Pokopan v večni temi

V eni izmed najstrašnejših ječ Petro-pavlovške trdnjave je ždel že tri dni Vladimir Borotin.

Petro-pavlovska trdnjava! Ali se nahaja kje v velikem carstvu kak podložnik, en sam edini, ki ne bi pri tej besedi vztrepetal, ki ga ne bi oblihl hladni znoj, ki se ne bi z grozo in strahom na vse strani ozrl, kakor da bi se bal, da so mu preganjalec že za petami in da ga bodo odvedli v to postopje bede in strahote, oni veliki svet pa, vsi oni srečni ljudje, ki jim ni treba trepetati pred mogočno besedo carjevo, da ne bi preklinjali in zaničevali tega pekla na zemlji?

Že stoletja je Petro-pavlovska trdnjava veliki kameniti grob živih ljudi, v katerega padajo vsi tisti, ki so bili tako nesrečni, da so postali carju ali pa njegovim kreaturam sumljivi. Če bi znali kameniti zidovi starega, posevelega od strahot otrpljega gradu govoriti, bi pripovedovali ljudstvu o strašni usodi ujetnikov, ki so jih nekoč strmeglavili v nezasitni prepad Petro-pavlovške trdnjave, iz katerega niso nikdar več zagledali belega dne.

Pripovedovali bi o mladeničih, ki so postali iz železnih rešetk svojih temnih ječ v enem samem letu starci s sivimi lasmi, ugaslimi očmi s tisoči gubami na razoranem obrazu, pripovedovali bi o zamolklih krikih in obupu, v katerem je marsikateri nesrečnež poskušal, da si razbije glavo ob kameniti steni svoje ječe, dokler se mu ne bi naposled zmračil um in ga na ta način rešil vseh muk.

V Petro-pavlovski trdnjavi je umobolnost dobrot, smrt rešiteljica!

V petro-pavlovski trdnjavi vlada knuta in napram njenim udarcem so bila vsa mučila španske inkvizicije le blaga sredstva za priznanje.

Kajti kogar je ta pekel pogoltnil, ta je posvečen smrti, v najkrajšem času je uničen na duši in telesu in ko umre, tedaj je vreča iz surovega platna njegova krsta, — dno Neve pa, ki obdaja to trdnjavo, njegov grob.

Tudi danes hitijo valovi Neve nemo in molče preko tisočev žrtev, ki so jih tekom dolgih let "v imenu zakona" in na zahtevo ruske sodnije pogoltnili valovi, reka pa čuva svojo skrivnost, kakor tudi modrosivo, sneženo nebo, ki mrko in molče gleda na številne katedrale in cerkve tega carskega mesta.

Po cerkvah so zazvonili in množica pobožnih molilcev je prosila Vsemogočnega: — Ohrani nam carja, našega gospodarja!

Valovi Neve pa so medtem zamolklo mrmrali: — In bodi mu milostljiv na sodni dan!...

Vladimir je ležal na vlažnih tleh, na podu svojega zapora, toda ne oblečen v svojo uniformo, obšito z zlatom, temveč v žalostno sivo kaznonsko obleko. Zunaj je šumela Neva, ki jo je zimski vihar, prav tako kakor bi hotela v naslednjem trenutku podreti zidove in potopiti vse. Skozi stekleno odprtino je padala v temnico mračnosa dnevna svetloba.

Že tri dni ni videl Vladimir nobenega človeškega bitja, videl ni niti svojega jetničarja, ker mu hrano sploh niso prinašali. Dvakrat so se v dvajsetstih urah odprla železna vrata majhnega in ozkega prostora in takrat so mu vrgli nekaj kosti in mesa ter par koščkov kruha kakor psu.

Ni mnogo manjkalo, da mladi častnik ni znorel, toda misel na svojo drago in zavest, da je nedolžen, sta obdržali njegovo duševno ravnotežje.

Umreti! — In Feodora nikdar več videti — nikdar več poljubljati njenih sladkih ustnic, — mrzel in otrpel ležati globoko pod zemljo, namesto na njenih toplih prsih in objet z njenimi mehкими rokami.

Z vzklikom divje razjarjenosti je planil Vladimir pokonci. Kakor lev, ki ne more več dalje pogrešati zlate svobode, je planil na težka železna vrata svo-

## DOMAČE VESTI

## SAMO ŠE DVAKRAT

bomo poslali list tistim ki doslej se niso poravnali zapadle naročnine. Teh je seveda vedno manj, vendar rojaki in rojakinje, neodlašajte prav do zadnjega ker s točnostjo koristite sebi in naši upravi.

## PRVA SLOVENSKA TVRDKA

je krojačnica in trgovina Mozetič v ulici Oso-rio 5025, na Paternalu, ki bo jutri med našim petjem delala propagande za svojo obrt. Krojačnica Mozetič je res prvovrstna in poceni o čemer naj se naši rojaki sami prepričajo.

## SLOVENSKI TRGOVCI IN OBRITNIKI

Kdor bi želel potom radia med slovenskim pe-  
tjem delati reklamo za svojo obrt, naj pride po potrebne informacije na uredništvo Slovenskega tednika.

Ne pozabite, da je reklama velikega pomena za vsako trgovino.

## PODJETNOST

Naš rojak Ivan Ribičič je otvoril pri vhodu podzemeljske zeleznice v ulici Florida 315 prodajalno ženskih in moških nogovic ter drugih podobnih potrebščin. Priporočamo ga vsem ter mu želimo mnogo uspeha.

## ŠTORKLJA

Štorklja je obiskala družino Lojzeta Volčič in njegovo ženo Leopoldino Volčič ter ju je obdarila srčkano punčko. Mati in dete se počutita v najboljšem zdravju.

K prirastku v družini čestitamo.

## IZ UREDNIŠTVA

"Mala pošta" bo zopet pričela svoj obrat, samo ne podvodstvom urednika, ker od takrat ko ga je tista presneta punca javno imenovala z njegovim imenom, kar je gotovo našim čitateljem še v spominu, je padel v nemilost, urednik namreč, pri uredniškem odboru, čes, da za enega urednika ne gre, da bi ga babe po listu vlačile. Samo zato vidite je bila mala pošta vkinjena in čakajo te vrste dopisi "odrešenja".

Paula G. Vzeli na znanje. Anton Stular: Take zadrege prav radi oprostimo Vam, kakor tudi vsem drugim. Pozdrav. Paula Čičigoj. Srčna hvala za pozdrave. Enako Vam tudi mi želimo vesele praznike tam v prestolici sosedne republike. Vaši prošnji bomo nauslugo. Pozdrav. Stefan Božič: Naročnino prejeli. Hvala.

## NAROČNIKI IN NAROČNICE

Opozorite rojake in rojakinje na prelepo povest Feodoro. Kdor bi želel citati povest od kraja, imamo se nekaj številčk na razpolago.

## PRODA SE

Fotografičen aparat znamke "Kodak" še ne rabljen, se proda za polovično ceno. Kogar zanima si ga lahko ogleda v našem uredništvu vsak dan od 5—8.

## HIMEN

Pred kratkim sta se poročila Šuligaj Rudolf in Kati Kavčič, oba tudi zvesta aročnika Slovenskega tednika.

Bilo srečno!

## DOPIŠOVANJE

Liber:

## Vloga Argentiniije v Bolivijansko-Paraguajski vojni

V Washingtonu deluje takozvana neutralna komisija. V Ženevi predstavniki južnoameriških držav, pod neposrednim vodstvom Anglije in Francije, iščejo kako bi "rešili" ta spor. Države, ki tvorijo A.B.C., (Argentiniija, Brazilija in Chile) in Perú so intervenirale, da bi se prišlo do miru. Dejansko pa je stvar drugačna, kajti velekapitalisti vseh omenjenih držav imajo direktno prste vmes v chakovskem sporu ter si delajo pri tem lepe dobičke. Danes pa že vsi vemo, da svet vlada tisti, ki imajo denar.

Argentiniija je navezana na angleške interese v boju proti gospodarskim interesom družbe Standard Oil v Boliviji. Veliki zemljeposestniki ter industrijalci dežele, kakor tudi nekateri bančni zavodi (Bco. de la Nación, Bco. el Hogar Argentino itd.) imajo denarne investicije v Paraguayu. Zategadelj je razvidno, da posredovanje Argentiniije ni samo delo imperialističnih sil, temveč tudi delo, dase očuva svoje lastne koristi.

Argentiniija ima v Paraguayu vojaško misijo, pošilja tja častnike i avijatičarje, vzdržuje strogo nadzorstvo nad generalnim štabom paraguayske vojske. Inozemske tvrdke kakor tudi "nacionalne", n. pr. Ford Siemens, Schuckert, Lutz y Ferrando, General motors; družba Mihanovič, kovinarska in tekstilna podjetja, nekatere klavnice (frigorifiki), državne tovarne orožja v Cordobi in Arsenal v Bs. Airesu, delajo nepretrgano za paraguaysko armado.

Vsa razna prizadevanja treznejših državnikov za dosego pomirjenja v Chacu niso imela nikakega praktičnega uspeha. Tudi Argentiniija gradi nove ceste na Sever, ki so vojaškega značaja, ima namen povečati vojno obrambo ter nakup 24 topov tipo Schneider, povečanje letalske baze Los Tamarindos (Mendoza), povišanje vojnega proračuna itd. So vsi predznaki, da čimveč tujega kapitala se bo zaneslo na Južni Ameriški kontinent temprej

se bodo pričeli njih nenasitni interesi križati in bo tudi Argentiniija zapletena v vojno za enake koristi kot sta Bolivija in Paraguay.

Upajmo, da bodo resnični argentinski rodoljubi storili vse, da na njenih tleh ne bo prišlo do podobnega konflikta kakor v Chacu, ker le v tem je bodočnost argentinskega ljudstva kakor tudi izseljeništvu, ki je prišlo sem iskati blagostanja ter poštenega dela, zagotovljena.

Konec.

## Za I. Vseslovenski izseljenski kongres v Ljubljani

Pod pokroviteljstvom Rafaelove družbe, edinega društva, ki se bavi z izseljeniškim vprašanjem v domovini, se bo vršil letos 1. julija prvi izseljeniški kongres pri katerem bodo prisostvovali odposlanci izseljencev skoroda iz celega sveta, povabljeni od gori imenovane ustanove. Ista ustanova v svojem glasilu opozarja tudi celokupno izseljeništvu, naj se, če ne drugače pismenim potom naslovi na ta kongres, spomenice, v katerih naj bodo izražane želje in prošnje izseljeništvu na domovino, katere se bodo na tem kongresu proučavale in zainteresiralo javnost in oblasti, da se jih bodo po mogočnosti ugodno rešilo.

V svrhu enotnega nastopa sta naša društva SPD. I. in Tabor na skupnem sestanku minulo nedeljo sestavila obrazek ene spomenice za izseljenski kongres. Ker se je uvidelo koristnost poslati spomenico v ime celokupnega slovenskega izseljeništvu Južne Amerike se je izbral izvendruštveni odbor, ki je prevzel nalogo stopiti v stike z vsemi društvi ter jih zainteresirati za to spomenico, katerima društvi-  
ma je bil poslan en prepis sprjete spomenice na gori omenjenem sestanku s prošnjo, da se spomenico odobri ali pa dostavi kake nove predloge.

Ta pripravljalni odbor po dobljenih odgovorih bo sestavil definitivno spomenico, katero bo predložil na javnem shodu dne 12. maja t. l. izseljeništvu v odobritev.

Prostor in uro tega shoda se bo pravočasno naznanilo.

Prip. odbor.

## BANCO ARGENTINO

DE AHORRO Y EDIFICACIONES

## Prodaja vozne listke za Jugoslavijo in Italijo

ter iz teh držav v Južno Ameriko za vse parnike in po najbolj ugodni tržni ceni ter daje v to svrhu hitre in liberalne kredite brez poviška kupne cene. Izvršuje hitro, solidno in varno ter po najbolj ugodnih tečajih.

DENARNA NAKAZILA . . . . .

Sprejema VLOGE NA HRANILNE KNJIŽICE

Vprašajte za pojasnila ustmeno ali pismeno pri banki-prijatelju, vedno le v Vašem jeziku. Oddelek je v spretnih rokah Vaših izvežbanih rojakov.

## BANCO ARGENTINO

DE AHORRO Y EDIFICACIONES

Corrientes 562

Buenos Aires

Corrientes 562



upa, da je baš na klopi kjer počivava pred 2 dnevi na vse zgodaj našel zapuščenega novorojenčka.

Temna in sramotna žaloigra prikrita materinstva se javlja vsaki dan v omamljivem vrtnu velikomestnega življenja. Pravim, da je to žaloigra, kajti kdorkoli pozna neodoljivo silo maternega instinkta, mu ne bo nepoznano, kakšno vnebovpijočo žrtev znači za mater iznebiti se bitja, ki je je nosila v svojem lastnem drobnoju. Strašno zapuščena mora biti takšna ženska, neizrekljivo jo mora skeleti peza absurdnih družabnih predsodkov, da zapusti na javnem prostoru nedolžnega, enomesečnega črvčka.

To je kar mi je pravil čuvaj. Nedolžno, ne bogljeno bitje komaj tridesetih dni so našli na klopi v botaničnem vrtu. Ob zgodnji jutranji uri ko so vsi ptički v vršacih dreves začenjali svoje veselo rajanje so tuje roke našle ta košček utrinjajočega maternega srea!

Ali jo homo obsodili kot nečloveško to nesrečno mater? Vse prej bi morala sodba zadeni brezsrčno človeško družbo, ki je ustanovila te uničujoče predsodke. Materinstvo, kakor so to ustanovile mnoge moderne postavodaje, bi morala biti posvečena pravica vsake ženske. Najsvetejšemu poslanstvu na tej zemlji — materinemu — delamo krivico ako je klasificiramo. Dotlej nimamo pravice da obsojamo neznanke, ako je izgubila oni instinkt, ki mu sledijo celó zverine.

K o n e c.

# Mladinski oddelek

Manica:

## Ne laži

Poldek je imel grdo navado, da je zelo rad lagal. Bratec in svoje šolske tovariše je nalaгал večkrat na dan a tudi staršem in učitelju se je včasih prav kosmato "pokadil".

Ker pa je dobri učitelj jako sovražil laž, je je zatrdno sklenil, da bo Poldka te nelepe lastnosti odvadil, pa naj velja kar hoče. Radi tega je stopil v dogovor s Poldkovim očetom, ne da bi deček kaj vedel o tem.

In tako je nekoč učitelj med šolsko uro rekel Poldku:

"Skoči domov in v mojem imenu prosí očeta, naj pride k meni! Rad bi govoril z njim."

Poldek, hoteč ustreči učitelju, je stekel kakor veverica domov in že od daleč klicel očetu:

"Oče, takoj v šolo! Gospod učitelj prosijo!"

Oče pa, ki je ravno privezaval na vrtu mlado drevesce, je mirno delal dalje. Šele ko je Poldek učiteljevo željo parkrat ponovil, je rekel oče malomarno:

"Ne grem! Mene ne boš imel za noreca? Saj vem, da spet lažeš. Kar hitro se mi poberi nazaj v šolo!"

"Gospod učitelj, oče ne verjamejo, da ste jih klicali", je hlipal med solzami.

Učitelj je prijel Poldka za rame, pogledal mu strogo v oči in dejal:

"Beži, beži! To je spet ena tvoja, iz trte izvita! Saj ne verjamem, da si bil pri očetu!"

Poldka so vnovič polile solze. V jezi in bolesti je skoro zatulil.

"Oh, oh, nikdo mi več ne verjame in vendar sem govoril samo čisto resnico..."

Tisti hip je pa stopil v šolo Poldkov oče, ki je učitelju na skrivaj pomežiknil, nato pa vprašal mirno:

"Gospod učitelj, ali ste me res klicali? Poldku namreč nisem verjel, ker me je že večkrat nalagal."

"Tudi mene je že 'naplahal', je dejal učitelj, "zato sem zelo dvomil, da je bil pri vas. A kakor vse kaže, danes je pa le govoril resnico."

Zdaj se je oče obrnil k še vedno jokajočemu Poldku in rekel otožno:

"Polde, ali vidiš, kakšen ugled imaš vsled tvojih grdih laži! Zdaj veš, kako resničen je pregovor, ki pravi, da se lažniku niti resnica ne verjame!"

Ves osramočen se je Poldek izgubil v svojo klop, kjer je natihoma toda zatrdno sklenil, da bo vzbodoče govoril samo čisto resnico.

Laž je grda lastnost. Otroci, varujte se je!

je temnice, iz njegovih zasoplih prsi pa so se mu izvile besede:

— Bodite prokleti, vi krvoločneži, ki se z usodo in človeškim življenjem igrate, kakor da bi imeli v rokah karte ali koeke za igranje! — Ne — ne bom dalje trpel, prehitel vas bom, krvniški sluga, razbil si bom glavo ob teh železnih vratih, razbil si bom sree, ki ni storilo drugega greha, kakor da je bilo ljubljeno! Zbogom, sladka Feodora, — joči za svojim Vladimirjem, nikdar več ga ne boš videla!

Z divnim skokom je prispel do železnih vrat, z vso silo si je hotel ob težkem železju razbiti glavo, ko

Vrata se umaknejo in slabi žarek svetlobe prisveti v temno celico, sree parajoč glas odjekne, — postava neke mlade žene! Vladimir razširi nehoté svoje roke, obpame nesrečnice in omahne z njo na tla, omamljen po nenadnem udarcu.

Gori pri vratih zaori porogljiv smeh, in zamolkel pijan glas zavpije: — Sto vragov, prostori v Petrovovski trdnjavi začenjajo biti premali, kajti Pleve skrbi za to, da prihaja sem vedno dovolj novih kaznjencev, radi tega jih moramo zapirati skupaj. Bodite veseli v tem brlogu, vi psi!

Železna vrata se zapro — zunaj nastane tišina.

Vladimir je čutil, kako se je ženska v njegovem naročju ihté branila in zvijala, pri slabi svetlobi, ki je vladala v njegovi celici, je zagledal obraz svoje so-trpinke. To je bil lep, dražesten obraz, obdan od kratkih kodrastih las.

In čudno, prevzelo ga je nekaj nenavadnega, ko je motril poteze te nesrečnice, zdelo se mu je, da tega obraza ni videl prvokrat v življenju. Spomin na mladost se je zbudil v njegovi duši in slika neke zgignule, ki pa mu je bila nekoč draga, se pa javi pred njim.

— Kdo si, nesrečnica, — vzklikne Vladimir in skora s silo dvigne to lepo rdečelaso ženó, — tako mlada, tako lepa, pa si že prispela do tega strašnega cilja. Kakšen zločin imaš na vesti — ha, ha, ha — kakor da bi ne vedel, da tudi najbolj nedolžni padejo lahko v to rusko mučilnico!

— Nedolžna sem, — mu odvrne lepa rdečelaska z rezkim glasom — samo svoje ime ti mi je treba povedati in vedel boš, da me že nekaj let love. "Rdeča

Sonja" me imenujejo v Rusiji, Sonja Lubanov pa mi je ime!

Vladimir se zdrzne.

— Ti si torej tista slavna nihilistka? — vzklikne Vladimir. — Ona, o kateri govori vsa Rusija; ti si tista mlada žena, ki je med ruskimi samodržci storila že tri atentate, ker so svojo oblast zlorabljali, katera pa se jim je znala vedno umakniti. Nesrečnica, tebe čaka gotova smrt!

— Vem, odgovori rdečelasa Sonja in skomigne z rameni, tokrat mi ne moreta pomagati niti Bog, ne vrag! Pa saj se tudi ne bojim smrti, samo eno željo še imam, zadnjo željo! Nekoč sem zapustila svojo mater, ko sem skrivaj sledila dijaku in nihilistu Lubanovu, da sem mrtva, da sem se ponesrečila ali pa novu, moja mati in ljubljeni brat sta si tedaj najbrž strmoglavila v Nevo. Ah, da bi vsaj še enkrat videla oba in prosila ljubljeno mater za odpuščanje radi vse žalosti, ki sem ji jo do tedaj povzročila!

— Ah, morda boš ti, tovariš moj v nesreči, postal svoboden, tedaj jima izroči moj zadnji pozdrav!

— A, tvoje pravo ime — pravo tvoje ime? — spregovori Vladimir, ki se je tresel od razburjenosti ko je Sonjin resni in žalostni obraz motril s prodirajočimi pogledi.

— Moje pravo ime — dobro, povedala ti ga bom. Ti ga ne boš zlorabil in ne boš pognal tiste stare žene in prekrasnega mladeniča v propast! — Vedi torej, da sem se imenovala tedaj ko sem bila še nedolžna in je bila moja vest brez madeža Sonja Borotin!

Vzklik, ki ni imel na sebi ničesar človeškega, je zaoril po temnici, tedaj je planil Vladimir, podoben blaznežu, k lepi nihilistki, si jo vzel v naročje, si jo pritisnil na prsi, na njen obraz so tekle solze in vzkliknil je s tresočim glasom:

— Sestra — sestra moja — ali vstajajo mrtvi iz svojih grobov — imam te — Sonja — sestro imam, jaz sem tvoj brat, Vladimir!

— Vladimir, brat moj! — vzklikne Sonja z onemoglim glasom. Ali je to resnica? Ali je to mogoče? Ti me držiš v svojem naročju — o, povej mi, kako je najini materi?

— Ubogo dete, odvrne poročnik, pri čemer je nežno pogladil zlate lase svoje sestre. — Najine matere ne boš več videla! Dež in sneg sta padala na njen

grob. Ona je mrtva!

V tem je to mlado in lepo bitje povsilo glavo, ko je slišalo te besede, ona, ki je povzročila, da so se njenega imena bali ruski krvoločneži, ki je brez obotavljanja trikrat vrgla bombo med tirane, je s sree trgajočim glasom vzkliknila:

— Mrtva je — moja zlata mati je mrtva!

Minilo je precej dolgo, da se je Sonja toliko pomirila, da je mogla odgovarjati na bratova mnogoštevilna vprašanja.

— Ti si torej tedaj, ko si nenadoma izginila, jo je vprašal Vladimir — odšla s človekom, ki si ga ljubila?

— Da, s Kolomanom Lubanovim!

— Prav dobro se ga spominjam, — odvrne Vladimir. — Z menoj je študiral. Bil je nadarjen človek. In njega si torej ljubila — njemu si se predala?

— Ljubim ga tudi sedaj — odvrne Sonja. — Toda tudi njega ne bom več videla, ker so mi ga vzeli! Fuarin, lovec ljudi, naju je zasačil oba v Kijevu v neki kleti, v kateri sva bila skrita! Midva sva bila nevarna nihilista, širila sva idejo o svobodi po vseh ruskih mestih. Okno, ki je iz pivnice gledalo na vrh, je bilo preozko, da bi oba pobegnila skozenj. Lubanov me je prosil, rotil me je, naj pobegnem, sam pa je branil moj beg, dokler ga niso premagali.

— Tedaj pa — vpraša Vladimir tesnobno — kaj se je zgodilo tedaj z nesrečnejem?

— Kaj se je zgodilo z njim? — odgovori Sonja ogorčeno in se trpko nasmehne. — Kar se zgodi z vsemi tistimi ljudmi svobode, ki hočejo gledati sonce, ki ga zakrivajo temni in grozeči oblaki?! Pošiljajo jih v deželo, kjer jim sonce sploh ne sije ali pa komaj temno pogleda včasih skozi meglo in sneg na človeško bedo. S težkimi verigami obteženga so odvedli Lubanova v Sibirijo — dosmrtno prisilno delo v sibirskih rudnikih, to je njegova usoda. Pokopan je v večni temi, svoja ponosna pleča pa mora upogibati pred udarci kozaške knute. Kdo ve, če je v tem trenutku še med živimi — skoraj bi si želela, da ga je smrt rešila žalosti in trpljenja!

Bolestno ihtenje je stresalo lepo telo mlade žene, potem pa je s silo udušila solze, dvignila je roko, kakor k svečani prisegi in nadaljevala:

(Dalje prih.)

## ZENA V BODOČI VOJNI

(Prinašamo brez komentarja.)

Danes že večina držav uvaja žensko v vojaško službo. To ni nova misel. Žena se je vedno bojevala ob strani svojega moža za obrambo rodne grude.

V svetovni vojni je uspešno delovala žena v vseh področjih katera se do takrat spadala izključno v delokrog moža.

Pa tudi po svetovni vojni je gospodarski položaj prisilil ženo, da se je oprijela dela, kateri je bil prej izključno privilegij moža. Že dolgo se uporablja ženska sila ne le pri administraciji, temveč tudi izven nje, in sicer se počasi uvaja tudi v neposredno obrambno službo. Tako sestavljene ženske formacije (katere so seveda začasno še prostovoljne) v ničemer ne zaostajajo za moškimi formacijami.

Pri pregledu rdeče armade v Moskvi je defilirala na čelu vojaških čet oddelek ženskih častnikov. Tudi v konservativni Angliji se že zdavnaj uveljavljajo ženski pomožni oddelki.

"Mary Allen", oddelek 200 žen v kroju. Te žene so se odločile in sklenile biti stalno v pripravljenosti, če bi jih potrebovala domovina v bodoči vojni. Mary Allen je izjavila, da se je odzvalo mnogo žen različne starosti in iz vseh slojev, ki se hočejo posvetiti vojaškim dolžnostim, katere bi bile v primeru vojne od njih zahtevane. Zanimivo je to, da se je vse to organiziralo prostovoljno in na pobudo žensk samih.

Kmalu bo prišel čas, kobe nujnost prisilila vlade, da začno razpravljati o obveznem naboru žensk.

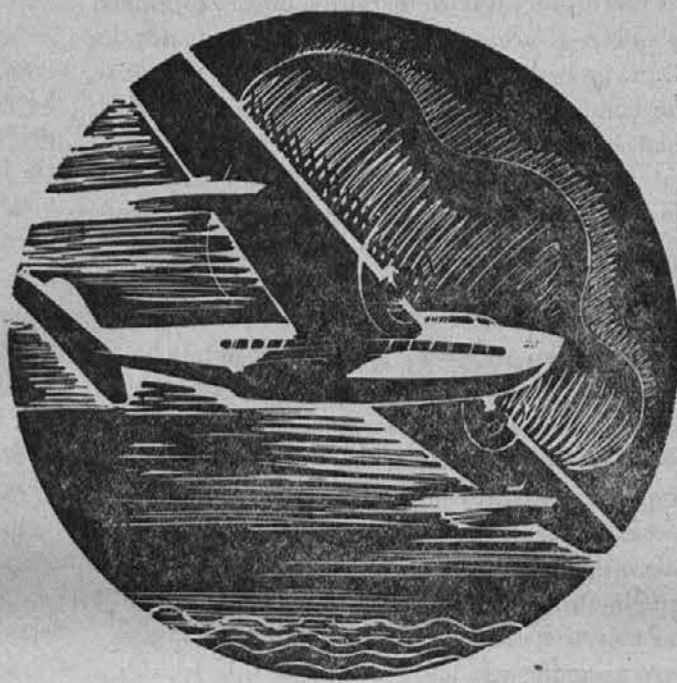
Ni to samo slučaj, da je takoj po svetovni vojni bil predložen francoskemu parlamentu predlog novega obrambnega zakona, s katerim so si hoteli zagotoviti in obvarovati proti nenadni ivojni, kakor je izbruhnila leta 1914, na ta način da bi bila splošna vojaška obveznost tudi razširjena na ženski spol. Vse to postopanje je plašč, s katerim so hoteli zasenčiti odkrito postopanje proti mirovnim pogodbam. Uvedba ženske vojaške obveznosti pomeni, da bi bili bili državi na razpolago v težkem položaju milijoni žensk v starosti od 20 do 60 let, kar pomeni neizčrpno rezervo moškega spola v vseh službah, katere lahko opravljajo tudi ženske.

Svetovna vojna je dokazala, da bo v prihodnji vojni imela odločilno vlogo industrija in tehnika. Tudi najbolje oborožena in izvežbana armada mora podleči, če je ne bo podprla industrija in jo oskrbe la z vsem, kar je za uspešno vojskovanje potrebno.

V bodoči vojni bo v glavnem namen, uničiti objekte v notranjosti

## Denarne posiljke za

# VELIKONOČNE PRAZNIKE



## VAŠA OBITELJ DOBI DENAR TEKOM 12 DNI

Ako pošljete denar v domovino, poslužite se našega novega in modernega načina za dostavljanje **POTOM ZRAKOPLOVA** in Vaša družina dobi denar v **GOTOVINI**, brez truda in brez vsakega odbitka. O tem se Vas obvesti s priporočenim povratnim potrdilom. Obrnite se na naš

## JUGOSLOVENSKI ODDELEK

ki je odprt od 9 do 18 in ob sobotah od 8:30 do 11 ure. Poslužili Vas bodo uradniki jugoslovani in če ne morete priti osebno obvestite nas pismeno. Odgovorili Vam bomo še istega dne.

# THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYEREDON 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVJERENJE — ULJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

države, in sicer v prvi vrsti one, ki skrbe za armado. Vsi osrednji uradi, prometni vozli (centri), predvsem tovarne, ki izdelujejo vojni material, bodo morali računati v slučaju vojne z napadi pa tudi s poskusi oslabiti produkcijo s sabotažnimi akcijami. Obramba teh objektov ne zahteva samo varovanja, temveč tudi izvrševanje vseh normalnih del v produkciji, ker bo večina mož poklicana k orožju in bo za njihovo delovno moč treba najti nadomestila.

Kakor se vidi bo žena v bodoči vojni igrala važno vlogo.

Peen:

## SMRT NA LOKI

Kadarkoli se vozim na gorenjsko stran in zdrvi vlak od Sorškega polja doli v sotesko pod gorenjsko metropolo, stopim vselej k oknu in se zagledam tja na farovško loko.

Lepa je farovška loka. In vendar sem jo, čeprav sem preživel svojo mladost v mestu nad njo — zmerom gledal le od daleč. Kajti prav na početku slavnostnega evropejsk. klanja, petnajstega leta mislim, je izkrvavel na njeni zeleni travi neznan mož, izkrvavel na najokrutnejši način.

Ne vem, ali je bilo to pomladi ali jeseni, vendar se tistih dni spominjam z neko čudno natančnostjo. Še znanih in neznanih ljudi se spominjam, kako so šepetali in se stiskali v gruče, splašeni in bledih obrazov: črna senea je obvisela nad Kranjem in legla kakor mora na vse mesto. Ime ji je bilo: smrt na prekem sodu.

Zgodilo se je pri avtomobilski četi. Šofer, vojak mlad korenjak, Dunajčan, poročen, oče štirih otrok (čudno, vse te podrobnosti je vedelo vse mesto takoj prvi dan!) se je uprl nekemu nesmiselnemu ukazu. Beseda sem, beseda tja, feldvebel je zabrusil šoferju grdo žaljivko in ta ga je udaril za uho. Prijava — itd. Ni minil dan dva — že so se zbrali avditorji v gimnazijskem poslopju.

Gimnazijsko je zasedlo vojaštvo takoj v početku. Razrede so razdelili po raznih stavbah. Med drugimi so zasedli tudi mestno ubožnico. Kam so spravili mestno ubožnico. Kam so spravili mestne ubožce? Še danes ne vem. Podoba je, da jih je vojna enostavno črtala s programa. Ubožci in pokveke v vojni itak nimajo kaj opraviti.

Zasedanje vojaškega sodišča je bilo kratko. Upor proti nadrejenemu — jasna stvar, ki ne dovoli odloga in čincanja. Smrt z ustreljenjem, ne cvetove, oficirji so nosili še trde, črne čake, Vojna je tisti čas poganjala svoje prve pomlad-prve črno-žolte kokarde za civilne ljubitelje krvavega soorta so prišle v promet. Upor? Tako! Smrt z ustreljenjem! Pregovor o novi metli je sicer banalen, popolnoma nejunaški, velja pa tudi za vojno. Pregovori ne poznajo izjem — prav to je njih globlja vrednost.

Šoferja, očeta štirih otrok, so torej soglasno obsodili na smrt. Ker je kvitiral umazano žaljivko s klofuto.

Po mestu je završalo: smrt. Za prostor usmrtitve so določili zeleno farovško loko doli pod mestom.

— Da — je tolmačil meščan meščanu, — vojaško sodišče ni šala! Upor —

Upor — je ugovarjal drugi, — že prav! Toda oni ga je žalil! Ženo mu je žalil, sem slišal...

Tam na oglu je vršala gruča žensk. — Za klofuto pa smrt? Veste kaj, ženske! ...

In štirje otroci, vsi majčkani! —

— Oh pri nas v oštariji je pokazal fotografijo — pravi angeljčki!

— Ha, onemu hudiču se bo že še maščevalo! Ne bo imel mirne ure več, ne!

— Poslušajte, naši Mici je pravil neki šofer, da je tudi oni Dunajčan... Zaradi ženske sta se, zaradi ženske... Oni je prej hodil za njo... — O ješ, o Marija!

Tako in še drugače so govorili ljudje, črna senea je obvisela nad mestom.

— Kdo pa bo streljal! V mestu so samo šo-

ferji in "trenarji"! Ali bodo trenarji streljali? Streljali so trenarji. Iz hleva so pripeljali štiri stare, osivele može, oborožene s starimi vernadlovkami.

Ob zidu, na starem Pungertu se je trlo ljudi. Smrt je senzacija, posebno taka smrt.

Ko so obsojencu prebrali sodbo, se je začudil: "Ne, to ni mogoče! Zaradi klofute? Ni mogoče!" — Bil je zdrav, dober Dunajčan, ni mogel razumeti... In vendar je bilo mogoče.

Streljali so ternarji, štirje stari, osivele može. Ko so stopili v vrsto pred moža z zavezanimi očmi, so jim omahovale vernadlovke v tresočih se rokah.

"Es wird nicht gehen!" je vzkliknil zdravnik. Oficir je komandiral.

Štirje strelji, drug za drugim, so presekali tišino. Obsojenec se je obupno vzel ob kolu in divje zakričal. (Ljudje ob zidu pravijo, da so ga slišali.) En sam strel ga je zadel v vrat.

Še enkrat so streljali preplašeni starci. Ranjeni šofer se je trgal ob kolu in strahotno ječal.

Takrat je priskočil zdravnik. Z drhtečimi rokami je izdrl majhen browning iz bledežoltega toka, nastavljal ga je šoferju na srce in sprožil.

V krču se je zvilo močno telo in na usta mu s kapljico krvi privrela beseda:

— "Nicht!"

Zdravnik se je zgrabil za prsi, z obupno gesto je prislonil browning na šoferjevo senco in sprožil. Šofer je spolzel ob kolu.

V vrsti so trepetali stari trenarji z dvignjenimi puškami in na glas jokali. Oficir je grizel ustnice in gledal proč, tja nekam v gozd nad loke.

Da, takšna je bila smrt na farovski loki. Tiste stega zdravnika sem videl potem, ko se je peljal z vojaškim vozom mimo naše hiše. Bil je močan, velik človek. Sedel je v vozu sam, s krvavimi očmi in neprestano se pe brisal z robcem. To je bil prvi mož, ki sem ga videl jokati.

### Diplomirana babica

**ANA CHARPOV A**

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 4311

U. T. Palermo, 2383

### Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.  
(Bs. Aires)

### ZUBOZDRAVNICA

**Dra. Samoilović de Falicov**

in **FELIKS FALICOV**

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

**DONATO ALVAREZ 2181**

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

## KAJ NAM PRINAŠA FAŠISTIČNA KULTURA

### Italijanski učitelj v Juijski Krajini

Odlomek iz poročila o stanju pri nas

Ljubljana, 19. marca. — Neprestana pesem o dvatisočletni kulturi ustvarja v človeku predstavo, da je bogve kaj pol ploho te reklame v dučejevi državi. Zlasti si predstavlja mladi naraščaj, o katerem trdi duče, da je njegova predstraža, izkovana iz njegovih begvekje pobranih načel in iz premodrih izkušenj bivših vojaških narednikov in radi slabega moralnega obnašanja premeščenih učiteljev, kot nekake Danteje in Napoleone obenem. Toda Danteji še ne bodo, pač pa ni izključno, da bo naša deca pod spretnim vodstvom in novimi gospodarskimi prilikami postala nekaki ciceroni, kod jih je doslej produciral neapeljski in drugi južno-italijanski proletarijat: Dammi un soldo, forestiere, povero affamato! (Daj mi denarja, tujec, ubogemu lačnemu!) Zato je dovolj če pogledamo nekoliko dejanski položaj ki je ostal, ko za našim visoko kvalificiranim učiteljstvom, ki je bilo deloma nasilno pognano preko meje, delno premeščeno v notranje pokrajine, kjer ne ume deca književne italijanščine, oni pa njih narečja ne, ni več sledi in ko je prišlo na njih mesta novo učiteljstvo, večinoma iz južnih pokrajin, ki ne odgovarja niti po izobrazbi niti po morali našim poklicnim vzgojiteljem.

V razumevanje moramo povedati iz izkušenj, da v južnih pokrajinah Italije ženska ne sme na ulico brez spremstva: deset in več let ča-

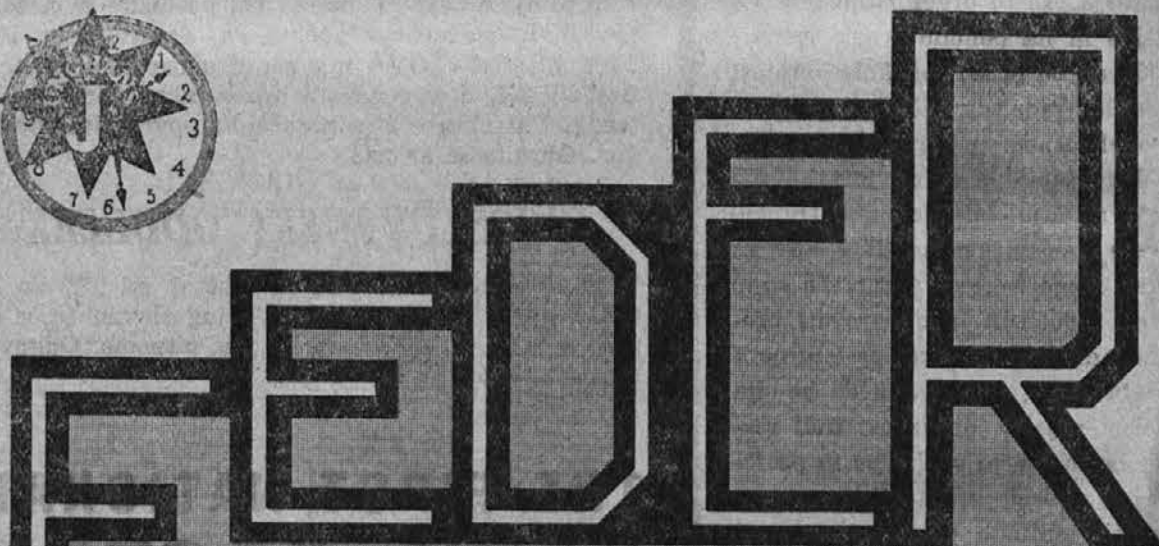
kajo absolvirane učiteljice, da se izprazni mesto v domači vasi. Iz domačega kraja se izsele samo take, ki so prisiljene večinom radi kakih moralnih zadreg in podobnih "čednosti", ki jih italijanska vaška morala zelo strogo ocenjuje. Taki so "stebri" italijanstva v novih italijanskih kolonijah: Goriški, Istri in Trstu, taki so tudi italijanski "mučeniki", nositelji kulture (?), k jih naš narod zato tudi pravično in primerno ceni. Da se tega zaveda najbrže tudi šolska oblast, pričajo vsakoletne premestitve in pogosto celo medletne.

Najvažnejše točke, kjer pravijo vneti dučejevi glasniki, da je treba prižgati luč italijanske prosvete in zatreti barbarska nagnenja, so predvsem naši obmejni kraji zlasti take vasi, kjer je prebivalstvo raztreseno. Zgodaj že so pričeli razmišljati, kako bi "kulturno" posvetili in potašistili te kraje. Streljanje, zapiranje, konfinacije lokalne in na otoke, nadzorstva, pretepanje, zapeljevanje in posiljevanje naših žena in deklet vse to ni doseglo tega namena. Odpor je še vedno nezmanjššan. Poskusi s kolonizacijo se niso obnesli. Vprašanje je namreč težko, ked kljub veliki vnemi in patriotizmu, niti bojovníki sami niso preveč navdušeni, da bi se kolonizirali tako blizu Balkana.

Previdnost je mati modrosti. Ko so po marseljskem umoru le glasno plakali graničarji po svojem mrtvem Kralju, so že pisali obmejni miličniki tako prestrašna pisma svojim nevestam, da ne vemo kako bi se postavili ti podstavki fašizma, če bi kdo res le količkaj požugal s pestjo. Pravijo tudi, da prihajajo iz notranjih pokrajin taki "junaki", ki že od Vidna

### S pozornostjo izberemo

vse naše predmete, kateri so najboljšega okusa, in najnovejši in ekonomični



*Joyeria - Regalos*

AV. SAN MARTIN 2591

U.T. 59-0442 Bs.As.

Najrazličnejša izbira za darove.

URE — BRILJANTI — FANTAZIJE — POŠADA

Lastna delavnica

Točna popravila

Uvoz direkten

Ustanovljena leta 1907

ZRAVEN BANKE — "BANCO POPULAR ARGENTINO"

S predložitvijo tega oglasa vam damo 10 o/o popust.

dalje (za staro italijansko mejo!) drže roko na samokresu, da jih ne bi morda kdo presenetil. Iz tega je razvidno, kakšno mišljenje prinesejo s seboj italijanski funkcionarji, ko prihajajo v naše kraje. Kdor pa je slabič in plah, je že po navadi strov in zloben, ker nima moči, da bi se pošteno in odkrito uveljavil s svojimi zmoglostmi.

Po vojni je po vseh naših vaseh zvezete prosvetno življenje. Na društvenih večerih si čul prijazne pomenke o delu in knjigah, dečji naraščaj je pod spretnim vodstvom svojih kvalificiranih vzgojiteljev obetal najboljšo nado za bodočnost, kot smo si jo zamislili po tistih nekoliko težkih dneh svetovne vojne.

Kar primerjati se ne da z današnjim stanjem. Od nedeljah popoldne pijano petje in hripavo kričanje iz gostilen, ker je pijanost edina še dovoljena zabava, pri kateri seveda prednjačijo lokalni ovaduhi in zaupniki, ki imajo edini od naših ljudi še stalno zaposlenost in zaslužek. Seveda je treba nekoliko upijaniti sitno vest; po drugi strani pa ni slabo, če se da izvabiti v njih družbo kak človek, ki bi radi tega ali onega razloga mogel biti povod novega zaslužka, bodisi, da bi mu ušla kako nepravoverna beseda, ali pa bi govor nanesel na kako utihotapljeno blago. Ljudstvo je preplašeno, a vera je ostala. Vsakdo jo ljubosumno skriva. Položaj te spominja na Smrekarjevo ilustracijo v Črnovojniki. Vseposod preže sumljiva ušesa. Vsak se privadi previdnosti in negotovosti. Ko zvečer ležeš spat, nisi nikoli gotov, da boš res zjutraj vstal. Nikdar ne moreš vedeti, kdaj se zameriš vsemogočnim konfidentom, ki te tekom noči pohvalijo pri "letečih skvadrah" (to so orožniške, milične in finančne patrole, ki preže vse noči po vaseh). Gorje zapoznelemu vasovalcu! Ni več dovoljena tradicionalna romantika vasovanja pod oknom: roke v zrak, puškino kopito v rebra in čez glavo, natančna osebna preiskavanja in potem v varnostno celico na stražniško postajo. Če so tvoji odnosi z gospodi zaupniki dobri, boš morda tekom dneva že doma, obratno pa pripravi hrbet. Ako si ponoči zunaj to ni le prevratna propaganda, ki danes ni najhujši zločin.

To diši že po špijonaži, in ako imaš še žepni nožek — po oboroženem upor. Prijatelj moj dragi, mi smo potomci Rimljanov, zato čudovito modri, da nosi že vsak nele brigadir, temveč vsak karabinjer in miličnik, bivši brezposelni zidar ali brusač, svojo postavo s sabo. Sto tvojih jusov ne zaleže nič; ako znaš na pamet vse policijske paragrafe in še Roccov kazenski zakonik po vrhu, to še ni nič. Rocco je bil tepec, on ne razume; to vem le jaz, milite confinario (mejni miličnik)! Včasih se pa vendar zgodi, da so sodniki v zadregi, dasi so v fašistični Italiji zakon silno vlečljivi. Toda, da je le zločinec, zločin se že najde; politični moment in nacionalni prestiž naj določita število let, ki naj mu jih prisodijo.

Zgodilo se je, da se je peljal nekoč v mraku iz Cerknega proti Želinu finančni stražnik in mu je počila guma. Revež, ki živi kot vsi italijanski priseljeniki, neprestano pod vtisom namišljenih napadov, se je smrtno prestrašil in začel na vse strani streljati. To je privabilo orožnike, ki stražijo utrdbe pri Želinu. Seveda je nastala takoj prava revolucija! Na noge: orožniki, tajni policisti s psom in vse, kar diši po fašizmu in novi Italiji, pa iskat zločince! Počilo je, tudi strelji so bili in to je dovolj.

Zločinec mora biti; ako ga ni, se ga naredi, zakaj pa so po vaseh fantje, ki branijo da niso vsa dekleta laške priljebnice. Hajdi nad zverino! Tako so sedeli fantje cele tedne, dasi so vsi ljudje vedeli, kakšen "napad" je bil. Fant, ki se je predrznil, da je sodniku povedal v obraz svoje mnenje, ki je bilo tudi mnenje vseh ljudi, da sta zločin napravila kolo in finančev strah, je bil zato nagrajen z dvoletnim policijskim nadzorstvom, dočim so bili drugi oproščeni. Pravica mora biti, to je jasno!

Še več bi lahko povedali o "narodnih herojih" tintapeli, če bi lahko javno govorili. Te zgodbe bi zasenčile še zgodbo o tolminskem grofu, ko je šel nad medveda. Ko je bila faš. revolucionarna razstava v Rimu in so jo morali naši ljudje obiskati, so potem drugi spraševali, če so videli, kake spodnje hlače iz obmejnih krajev. Te zgodbe so tolažba naših ljudi, ki si jih prišepetavajo med seboj pri delu, ko se preje previdno ozro okrog.

Po tiho govoriti je protidržaven zločin in fašistični Rim ima ostre paragrafe. Po zadnjem pomilošenju so se namreč spet tatovi in sleparji umaknili in naredili prostor našim ljudem. Tat in slepar je lahko še velik rodoljub in izvrsten fašist, tem trmastim Slovanom pa ni lahko utepsti v glavo slavno rimsko kulturo in fašistovski patriotizem.

Kot že omenjeno so zaupniki in "camicie nere sceite" (izbrane črne srajce) tudi danes, ko je zavladal videz legalnosti, še vedno absolutni gospodarji vasi. O tem bi se lahko napisale cele knjige, o teh prekupcih s človeškimi dušami.

Vsaka vas ima svojega nadzornika — konfidenta ali celo po več, ki potem tekmujejo med seboj na ra, čun naših ljudi. Ti konfidenti, običajno moralne propalice, pogosto povzročajo nele lažnjive ovadbe, temveč vsakovrstne pretepe in nasilja celo nad berači.

Primer — cerkljanski vicepodesta Čeljk Josip, ki je lani na cesti proti Cerknem v blizini Reke napadel onemoglega starega berača. To

so videli nekateri ljudje, a se niso upali umešavati, ker sta že znana, on in njegov brat, po vsej Soški dolini kot fašistična nasilnika, ovaduha in pretepača. Zgodovina Goriške ne bo mogla prezreti teh imen, ki so združena zgodovino nasilja in krivičnih ovadb.

Po vseh vaseh se ljudje malone križajo, ko jih zagledajo. Poleg ovadb in nasilja, kot smo zvedeli zadnje čase, vršita še drugo nalogo, ki se bržkone sklada s fašistično moralo, da pomagata k propasti revnih posestnikov, — da namreč neusmiljeno sleparita pri lesni kupčiji uboge ljudi, ki morajo pred grožnjami molče prenašati težke krivice in denarne izgube.

Ti konfidenti, ovaduhi, so prvi sad fašistične kulture v naših krajih: Duče veren posnemolavec vseh dob, je poleg mnogih lepih stvari uspešno uvedel Dionizijevo uho po vsej državi. Mogoče ga je že postavil v svojo sobo, če ne pa se še lahko zgodi, poleg Cezarja še Dionizijev kip. Tako grd nehvaležnež pač ne bo, da bi učitelja pozabil. Govorice trde, da ga ta tretje armada stane nič manj ko prava, ako ne celo več.

Roko v roki z ovaduhi mora iti še drugi kulturni činitelj — učiteljstvo.

Dasi fašistični režim ob vsaki priliki naglaša svoja kulturna prizadevanja, teh v praksi skoro ni opaziti. Učiteljstvo mora biti pod sedanjim režimom v prvi vrsti nekako podrejeno policijsko osebje, ne pa vzgojitelj. To je kontrolna policijska oblast v vasi. Oni morajo paziti nad vsem, tud nad zaupniki, dočim zaupniki po drugi strani pazijo na učiteljstvo, ker včasih le pride kaka "pecora perduta" (izgubljena ovca), ki nima dovolj nacionalnih in policijskih sposobnosti; mogoče je celo, da ima kulturne ambicije, pa bi se rada res vzgojno udeleževala. Te je treba s svarili in primereno grožnjo spraviti na pravo pot. Saj se radi spreobrnejo; ako že ne to, se vsaj kmalu umaknejo drugam, da zasede mesto sposobnejši — policaj. (Dalje prihodnič)

# Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

## 12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljeno.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialista v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso, KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prožno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršne koli bolezni, po nizkih venah.

Natančni pregled od zdravnik specialista rač unamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob ne deljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

# 28 SUIPACHA 28

## PRIMORSKE VESTI

### PRVE NAŠE ŽRTVE AFRISKE VOJNE

Dva Slovenca sta že umrla v Somaliji

Gorica, 18. marca 1935. — Po daljši vožnji po morju iz Napolija v Massauo ter druge luke italijanske Somalije in Eritreje, so začela sedaj prihajati prva pisma naših fantov. Ko so se izkrcali so šele začutili, ž da so v pravem peklu. Vsa ta pokrajina namreč ob Rdečem morju je znana po izredni vročini in ravno Massaua je eden izmed najbolj vročih krajev na svetu sploh. Zato ni nič čudnega, če se naši fantje zelo pritožujejo zaradi vročega afriškega podnebja. Hitra sprememba temperature in klime je že ve prvih dneh po izkrcanju zahtevala svoje prve žrtve.

Kolikor nam je doslej znano, sta umrla hitro po izkrcanju dva Slovenca in sicer neki Močnik, doma iz Kanomlje nad Idrijo, za drugega pa, ki je doma iz Črnega vrha, ne vemo imena. Njihove družine so že dobile iz Afrike vojaški mrliški list, ki so ga jim poslale vojaške oblasti.

To so torej prve žrtve, ki so jih zahtevale neposredne vojne priprave.

V pismih se nadalje pritožujejo, da nimajo na razpolago zadostne pitne vode, katera je še po vrhu zelo slaba in gorka. Tudi hrana baje ni prvovrstna in jo dobivajo le dvakrat na dan.

V goriški bolnici je umrl Vrtovec Alojz posestnik doma iz Birsov pri Rihemberku. Pokopali so ga 27. februarja t. l. Pokojnik je bil značajan mož, priljubljen med domačini in je bil tudi več let zaporedoma občinski svetovalec občine Rihemberk. Naj počiva v miru! Preostalim naše sožalje.

### JAVNA DELA V TRSTU IN DELAVSTVO

Trst, februarja 1935. — Z velikimi javnimi deli, to je s podiranjem starega dela mesta in z zasipanjem Velikega kanala nadaljujejo. Kanal so zasuli že skoro nad polovico. Toda pri tem ni važno zasledovanje dela v posameznosti kolikor vprašanje zaposlitve brezposelnih. Že takoj moramo naglasiti, da zlasti najbližja tržaška okolica nima od del ničesar in da so zaposleni v prvi vrsti priseljenci iz notranje Italije in Furlani. Še druga značilnost pa je v tem, da ne pride pri teh delih v poštev boljši kamen in marmor iz Nabrežine in Repentabra, ampak ga dovažajo iz Carrare in drugih delov Italije. Ljudje se z začudenjem sprašujejo, češ kakor da ne bi bilo pri nas dovolj kamnja in drugega takega materiala dovolj na razpolago. Ni čuda, da je nabrežinska kamnoseška industrija popolnoma propadla in so pred kratkim morali lastniki največjih podjetij zapustiti celo svoje domove. V vseh revirjih pa vlada popoln mir, železne konstrukcije in druge naprave pa rjave.

### DROBIŽ

Z veliko navidezno človekoljubnostjo vpeljana štirideseturni delovni teden ni nikaka socialna uredba. Pravijo, da gre tukaj le za nekako sprembo straže — kot je običajno v fašistični organizaciji. Stare delavce posebno delavke so poslali z dela za nedoločen čas. Mesto njih so najeli precejšnje število drugih, da izpolnijo zahteve te uredbe. Sprejete večinoma mlajše moči plačujejo seveda mnogo slabše.

Ali znaš čitati?

ključ do vseh človeških znanosti in vednosti! Samo znati je treba s tem dragocenim ključem prav ravnati in druga za drugo se Ti bodo odpirala vrata v človeške vede in umetnosti.

Edina slovenska splošno kulturna in družinska izseljenska revija Duhovno življenje Te želi voditi po skrivnostnem duhovnem kraljestvu lepega, dobrega in resničnega in Ti služiti.

Duhovno življenje ne prinaša nobenih malopomembnih dnevnih vestí ali malenkostnih domačih in tujih sporov, pač pa Ti nudi celo vrsto odličnih znanstvenih in leposlovnih sestavkov, ki so jih prvi slovenski umetniki in znanstveniki napisali nalašč zanj.

Duhovno življenje je prava, IZSELJENSKA LJUDSKA VISOKA ŠOLA. Ni vseeno, če je odlična in edina SLOVENSKA bereš ali ne. Nespametno je omalovaževati odlične misli, ugotovitve in navodila, ki so jih nalašč za Te napisali najboljši Slovenci!

Izobrazuj se! Kdor danes ne napreduje, nazaduje! Malokomu pa je temeljita in resnična izobrazba bolj potrebna kakor slovenskemu izseljencu, preprostemu in ubogemu sinu malega naroda, ki ga je vrglo življenje daleč iz domačih krajev in stoji pred neverjetno težko nalogo, da se uveljavi v bogatem, širnem in sovražnem tujem svetu.

Naroči si Duhovno življenje! Naročnina petih papirnatih pesov za revijo, ki izhaja tedensko na najmanj 32 straneh, je neverjetno nizka. Piši po številko na ogled in jo boš dobil popolnoma brezplačno! Če bi ti list ne bil všeč, ga spravi nazaj v kuverto, napiši nanjo "rehusado" in jo brez stroškov (brez nove znamke) vrzi v poštni nabiralnik, in stvar je urejena. Če bi Ti bil list všeč, pa je treba seveda čimprej nakazati naročnino na način, kakor je na ovitku vsake številke posebej razložen.

Avalos 250,  
Uprava Duhovnega življenja,  
Buenos Aires, Rep. Argentina.

# PARE!!



## IZ JUGOSLAVIJE

### En milijon dinarjev odškodnine za poplave je sprejel samo — eden!

Beograjske "Narodne novine" od 9. marca 1935 prinašajo pod naslovom: Milijon dinarjev odškodnine radi poplave zemlje je prejel Nikola Uzunović. On je ustvaril zloglasni davek leta 1926 za poplavljenca, katerega je plačevalo vse uradništvo veliko let, sledeče:

"Na čelu vlade je bil leta 1926 g. Nikola Uzunović (zadnji predsednik JNS. Op. ur.). Takrat so bile v naši državi velike poplave. Ker je pašaluk Uzunovića klasičen, je bilo nujno potrebno poplavljenca pomagati. In vsa polja so žrtve za poplavljenca. Največje žrtve so bili uradniki. Njim se je leta in leta odtegovalo od plače 10 odst. za fond, iza kate-

rega so bili odškodovani poplavljenca.

Ali veste, kdo je prvi prejel pomoč iz tega fonda? Ali veste, kakšno pomoč in na naslov česa?

Prvo pomoč je prejel Nikola Uzunović, prvo pomoč en milijon dinarjev, a to na naslov odškodnine, ker so mu poplavljenca polja "okoli Niša na vse štiri strani". Ta pomoč mu je bila takoj izplačana. Bila pa ni zadostna, da bi popolnoma odškodovala g. Uzunovića, ker se je poplavljenca izplačevala le ena petina, oziroma šestina škode."

Članek opisuje nato neizmerno bogastvo g. Uzunovića in se ne izraža prav nič laskavo o zadnjem predsedniku JNS. Če so navedbe lista točne in tega ne dvomimo, potem je dovolj vzroka, da pravimo: takih rodoljubov ne potrebujemo!

Čudimo pa se, da se je toliko drugih tudi



### Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštna slika od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

lo tega gospoda in celo izposlovalo, da se je rodoljubov celo pri nas tako krčevito oklepa njegova slika ovekoveila na legitimacijah JNS, katere nekateri še danes tako skrbno čuvajo. Ali ti gospodje niso vedeli o tej lepi podpori? Ali ti gospodje niso nič vedeli, koliko so prejeli drug poplavljeni?

Rodoljubov, ki bi za en milijon dinarjev prekrbeli še lepše slike narodu in še lepše legitimacije, imamo dovolj, želimo pa, da bi nastala e ena poplava in da bi pri tej poplavi vsi taki rodoljubi — potonili.

## BODITE LJUDJE IN NE SAMO HLAPCI

Zadnjič smo opisali težave in njih vzroke, s katerimi se ima boriti delavski zaupnik pri pravilnem izvrševanju njegove funkcije. Danes hočemo nekoliko opisati žalostno, da ne rečemo naravnost sramotno razmerje, ki vlada med rudarskim delavstvom in žal velikim delom njegovih nadzornih organov, in to od najnižjega do najvišjega akademsko naobražene ga inženjerja. Nočemo s tem delati nikomur krivice in čast tistim, ki se jih ne tiče; ali vendar z ozirom na tiste, ki so dali zato povod, smo dolžni, da povemo, kar ni pravilno, z željo, da nas tudi ti razumejo.

Brez dvoma mora biti vsakemu pametnemu človeku jasno, da če je kje, je v rudarstvu tako delavska kakor služba nadzornih organov zelo težka. Visoke so zahteve kapitalističnih interesov, ki jih stavijo podjetniki na oba de-

la. Tudi okoliščine, v katerih rudar in njegov nadzorni organ svoj poklic vršita, so take, da bi ju morale prej spajati, kakor pa razdvajati. Zakaj za oba velja pregovor: rudar gre v jamo živ, a če pride iz nje, ne ve. To mislimo, da bi praviloma morala oba razumeti. Razumeti bi pa tudi morala, da sta drug drugemu potrebna in da eden brez drugega prav nič ne pomeni.

Vendar kakor nam vsakodnevno doživetje dokazuje, temu ni tako. opazovalec bo namreč takoj opazil, da med rudarji in njihovimi nadzornimi organi ni tiste stanovske harmonije, kakor bi iz človeškega stališča bila želeli. Le preveč se kaže neka odtujenost, neko gledanje z višine, ali pa v višino. Izgleda, kakor da sta to dva popolnoma tuja elementa, ki se med seboj sovražita. V delavcu se vedno vzbujata neki strah in mržnja pred njegovim predpostavljenim in nasprotno, ti pa zopet s prezirom gledajo na delavca kot na neko manjvredno bitje.

Pa zakaj to? Že pokojni il. Cankar nas je imenoval, "da smo narod hlapcev". To je žal tudi res. Ali pa da morajo biti nad hlapci še nadhlapci, to pa res ne vemo, če je potrebno? Marsikdo bo ugovarjal, češ, da je težko delati s primitivno izobraženim in spraviti to v sklad z višje izobraženim. Hes je, da je mnogo resnice na tem tudi med rudarji. Ali sedaj nastane vprašanje, če so rudarji tudi tega sami krivi? Mislamo, da ne bo krivično, če trdimo, da je v tem največ krivde na strani inteligentnejših, ki se ne potrudijo iskati potov za premostitev te difference, temveč še obstoječe

rahle vezi rušijo z nepravilnim postopanjem napram delavstvu.

Kaj bi se torej moralo ukreniti, da bi oba dela prišla do svoje višje stanovske vzajemnosti in s tem tudi do olajšanja v svoji težki službi. Prvo, kar bi se moralo zgoditi, bi bilo to, da bi bili nadzorni organi predvsem izvršileci svoje službe in niti kakor pa ne priganjači za gotovo politično skupino. Zakaj zavedati bi se morali, da s tem, če že mora delavec prodati podjetniku svojo fizično silo, še ni prodal svojega prepričanja. To naj ostane vsakomur svobodno. Zato je skrajno žalostno, če se neki inženjer dovoljuje volilne govore držati rudarjem za gotovo politično skupino. Imamo mnogo slučajev, da delavstvo službeno in materialno trpi radi tega, ker si ne pusti svojega prepričanja vzeti. S tem, gospodje, nehajte!

Nadalje vemo, da so nadzorni organi dolžni govornost pred podjetjem in rudarsko oblastvsa dela nadzorovati in nosijo zato tudi odjo. Vendar zavedati bi se morali pri tem, da ta dela vrše živa bitja, delavci rudarji in da jnjih dolžnost, tudi skrbeti za varnost njih življenja. Ne samo vpiti za storitvijo, temveč tudi gledati, če se delo v redu in propisno vrši. Najmanj prav je, in anjbolj žalostno od teh gospodov je, in če so pri tem še inženjerji, to, da če se delavec radi krivice, ki se mu gode, kje pritoži, potem ga pa ti gospodje zasledujejo, mu grozijo v mnogih slučajih tudi pri zaslužku zapostavljajo in končno gledajo, da se ga pri prvi priložnosti iz obrata znebijo. Žalostno in resnično, a to se dogaja.

### Krojačnica "La Confianza"

#### ANTON KLINC

Vam nudi na izbero najboljša nacionalna in angleška suknja.

Svetovne znane tvrdka Camper

DELO PRVOVRSTNO

Cene ekonomične

CALLE ROSETTI 1527

BUENOS AIRES

### Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe  
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

### ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk, ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilo boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

## Quilmes Cristal Quilmes Bock

elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina  
botellas de Un litro  
especial para familias.

SELITVE V MESTU IN NA DEZELO  
ZA ZMERNE CENE

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

RECUERDE



INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

**BLENORRAGIA  
SIFILIS Y DEMAS VENEREAS**

EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS  
PLAZA CONSTITUCION  
BRASIL 923 DE 10 A 12 DE 15 A 21

Sin lavajes  
Sin dolor

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

Tako postopanje smatramo za absolutno zgrešeno in gotovo ubija ugled nadzornih organov med delavstvom samim. Tako postopanje je rušilec zdravih odnosov med delavstvom i njimi in je v škodo obeh. Ni dovolj, če se išče hujskače zunaj obrata, temveč jih je treba najprej v obratu samem iskati. Zato si dovoljujemo gg. predpostavljenim vljudno svetovati, da naj s takšnim postopanjem prenehajo, a rudarjem pa svetujemo več izobrazbe, več samozavesti in mnogo več čuta za razredno strokovno organizacijo in medsebojne solidarnosti.

..Vsem skupaj pa, ne bodimo vedno hlapeci nad hlapeci, temveč postanimo že enkrat ljudje.

Veliki zavod

## "RAMOS MEJIA"

### ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ZENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

## DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

### VENERIČNE BOLEZNI

moderno in hitro zdravljenje.

### NOTRANJE BOLEZNI

srce, pljuča, želodec, obisti, reumatizem, kri itd.

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X  
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.

NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedeljah od 8 do 9.

## IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

## Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE  
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od 3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

## Dr. J. HAHN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik — Prezgodnja ali zakasnjena perioda  
Beli tok. — Notranje bolezni Želodec in drobovje. — Gonoreja. Mehur. Obisti.

Zdravljenje z Ultravioletnimi žarki

NIZKE CENE

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601. — Sprejema od 3—8 zvečer

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Ugodno tedensko in mesečno plačevanje

Ako hočete biti zdravljene od vestnega in odgovornega zdravnika  
zatecite se na

## CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca  
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE  
PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542